

بادبزن هیتاچی
باد بزن هیتاچی با ۱۵ سال سابقه درخشان در ایران، با کیفیت عالی و قیمت مناسب در تمام فروشگاه‌های معتبر موجود است. نماینده انحصاری در ایران: شرکت تضامنی حبیب‌الله مفید و شرکا. ناصر خسرو پاساژ معطر

ایران

■ صفحه ۱۷ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۷۴۵۲ ■ پنجشنبه ۳ مهر ۱۳۹۹ ■ ۶ صفر ۱۴۴۲ ■ ایران قرن هشتاد و چهار

پتی مورویتانا
۱۰ صبح و ۵ بعداز ظهر، ساعت پتی مور ویتانا

روزی که تاریخ تهران چند هزار سال جا به جا شد

کشف آثار باستانی در تپه‌های قیطره

صدای کار شبانه روزی بولدورها در تابستان سال ۱۳۴۷ زندگی را از ساکنان قدیمی محله قیطره تهران گرفته بود. مجوز شهرداری برای ساخت مجتمع مسکونی در تپه‌های قیطره صادر شده بود و مالک پروژه دوست داشت هر چه سریع‌تر تپه را تسطیح کند تا بتواند پی ساختمان را بسازد. با ورود جنگک یکی از بولدورها به دل خاک ورق را برگرداند و ناگهان چشم تمام پایتخت‌نشین‌ها را به تپه‌های قیطره دوخت. آنچه جنگک بولدور با خود بالا آورد نه فقط کمی خاک که تاریخ تهران بود؛ تاریخ هویتی چند هزار سال به عقب رفت و هویتی

تازه به شهر داد. پایتختی که تا پیش از آن همه پیشینه‌اش را حداکثر به دوران صفویه و قاجاریه نسبت می‌دادند و از آن در کتاب‌های تاریخی و سفرنامه‌ها تنها به عنوان روستایی کوچک و خوش آب و هوا در شمال ری یاد شده بود به یکباره به شهری باستانی بدل شد. در کتاب آثار البلاد که اثری از قرن هفتم هجری قمری (۷۰۰ سال پیش) است درباره تهران نوشته شده: «تهران روستای بزرگی در حوالی شهر ری است که باغ‌ها و درختان میوه فراوان دارد. ساکنان آن در سرداب‌هایی زندگی می‌کنند که به لانه مورچگان می‌ماند. میوه‌هایشان

نیکو و فراوان است و بویژه اناری دارند که در هیچ یک از شهرها نظیرش یافت نمی‌شود.» اما آنچه با زیر و رو شدن خاک تپه‌های قیطره نمایان شد رسیدن به گورستانی باستانی با بیش از ۳ هزار سال قدمت بود. با انتشار خبر کشف آثار باستانی در محله قیطره تهران وزارت فرهنگ به فکر بررسی‌های علمی در این منطقه افتاد و با توجه به اهمیت موضوع، کار را به دست تیمی بسیار حرفه‌ای از باستان‌شناسان ایرانی به سرپرستی مرحوم سیف‌الله کامبخش فرد سپرد. تیم باستان‌شناسان در نامه‌ای به شهرداری تهران درخواست کرد

علاوه بر توقف عملیات گودبرداری در تپه‌های قیطره به صدور مجوزهای جدید را هم در منطقه تسطیح پایان کاوش‌های باستان‌شناسی متوقف کند. سیف‌الله کامبخش فرد مدیر تیم کاوش‌های تپه قیطره به بیش از آن در محوطه‌هایی همچون مارلیک، معبد آناهیتا و... کار کرده و کارشناس موزه ملی ایران بود و در کاوش‌های تپه‌های قیطره دیدی جدید نسبت به اهمیت و هویت تاریخی و باستانی تهران را مشخص کرد. باستان‌شناسان در حفاری‌های قیطره به ۵۰ سال‌های ۱۳۴۷ و ۱۳۴۸ بیش از ۳۵۰ گور باستانی متعلق به هزاره اول قبل از میلاد

محوطه‌ها برج‌ها و واحدهای مسکونی ساخته شد، منطقه‌ای که می‌توانست به موزه‌ای مهم برای پایتخت بدل شود و حالا سازه‌های سیمانی آنها را اشغال کرده و در واقع ساکنانش روی تاریخ تهران زندگی می‌کنند.

موزه ملی ایران نگهداری می‌شوند و نشان می‌دهد که ساکنان تهران باستان به زندگی بعد از مرگ اعتقاد داشته‌اند. با پایان کاوش‌ها و با توجه به اینکه بخش مهمی از زمین‌های بررسی شده متعلق به افراد بود، روی

رو بوده‌اند. در بررسی‌های گورهای باستانی قیطره بیش از ۵ هزار شیء (انواع ظروف سفالی، زیور آلات، سلاح و...) که به همراه مردگان در قبرهای تک نفره و دو نفره دفن شده بودند، کشف شد که هم اکنون در

مسیح (عصر آهن) به دست آورده‌اند که نشان داد تهران احتمالاً در دوران پیش از میلاد جمعیت بسیار زیادی را در خود جای داده است؛ ساکنانی که با توجه به کشف نشدن آثاری از بقایای خانه‌هایشان احتمالاً کوچ

پایان زندگی صمد بهرنگی در ارس

قصه ناتمام ماهی سیاه کوچولو

«یک روز صبح زود، آفتاب زنده، ماهی کوچولو مادرش را ببیدار کرد و گفت: مادر، می‌خواهم با تو چند کلمه‌ای حرف بزنم». مادر خواب آلود گفت: «بچه جون، حالا هم وقت گیر آوردی! حرفت را بگذران برای بعد، بهتر نیست بروم گردش؟» ماهی کوچولو گفت: «نه مادر، من دیگر نمی‌توانم گردش کنم. باید از اینجا بروم.» مادرش گفت: «حتماً باید بروی؟» ماهی کوچولو گفت: «آره مادر باید بروم.» مادرش گفت: «آخر، صبح به این زودی کجا می‌خواهی بروی؟» ماهی سیاه کوچولو گفت: «می‌خواهم بروم بینم آخر جویبار کجاست...» این بخشی از ابتدای داستان «ماهی سیاه کوچولو» نوشته صمد بهرنگی است؛ نویسنده‌ای که خود یک «ماهی سیاه کوچولو» بود و می‌توانست یک محله حاشیه‌ای در تبریز به عنوان یک نویسنده و معلم به شهرتی جهانی برسد. صمد بهرنگی، دوم تیرماه سال ۱۳۱۸ در محله چرن‌داب در جنوب بافت قدیمی تبریز به دنیا آمد. خود او درباره شرح حال زندگی‌اش گفته: «فارغ‌زاده نشدم بی‌پدر و مادر، اما مثل قارچ نمو کردم، ولی نه مثل قارچ زودزاد یا درآمدم. هر جایی بود، به خود کشیدم، کسی نشد مرا آبیاری کند. من نمو کردم، مثل درخت سنجید کج و معوج و قانع به آب کم و شدم معلم روستاهای آذربایجان».

بهرنگی با اتمام دوران دبیرستان در مهر ۱۳۳۴ به دانشسرای مقدماتی پسران تبریز رفت و سال ۱۳۳۶ با فارغ‌التحصیلی به عنوان معلم کار خود را شروع کرد؛ با توجه به کمبود معلم‌های روستایی صمد بهرنگی به عنوان آموزگار روستایی کار خود را آغاز کرد و به علاقه‌ای که نسبت به آموزش کودکان و دانش‌آموزان مناطق محروم پیدا کرد تا پایان کار و زندگی در روستاهای آذربایجان تدریس کرد. اما در کنار معلمی آنچه بهرنگی را به شهرت رساند داستان‌هایش بود. او نخستین داستان‌ش به نام عادت را در ۱۹ سالگی (۱۳۳۹) منتشر کرد و یک سال بعد داستان دیگری با عنوان «تلخون»، نوشت که با اسم مستعار «ص. قاراقوش» در کتاب هفته به

به توصیه سازمان جهانی خواربار و کشاورزی

چاقوی سلاح‌های ایران عوض شد!

به توصیه سازمان جهانی خواربار و کشاورزی سازمان ملل متحد و وزارت کشاورزی مدل چاقو سلاح‌های ایران را تغییر دادند، زیرا چاقوهای سابق سلاح‌ها موجب ضایعاتی در دوازه میلیون طاقه پوست صادراتی می‌شد و مردم ایران از این کار ضرر فاحشی را تحمل می‌کردند. تا بحال هیجده نوع چاقوی مخصوص برای سلاح‌های ایران ساخته شده و کارشناسان سه مدل آن را که محصول کار استادان چاقوسازی ایرانی است برای کار در کشتارگاه قبول کرده‌اند. اکنون امر پوست کنی در کشتارگاه تهران بوسیله چاقوهای مدل جدید انجام می‌شود.

هوشنگ سیحون کاخ بلند خالق شاهنامه را بازسازی کرد

آرامگاه فردوسی برای دومین بار افتتاح شد

آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی سی و چهار سال قبل ساخته شد و طی تشریفات خاصی با حضور مسئولین و دانشمندان خارجی که بمناسبت جشن هزاره فردوسی به ایران دعوت شده بودند افتتاح گردید. بنا از استواری کافی برخوردار نبود و اندک‌اندک نشست می‌کرد. ستاد ارتش کتر عیسی صدیق اعلم نایب رئیس انجمن آثار ملی درباره تعمیرات آرامگاه فردوسی گفت: بعد از گذشت سی و چهار سال آرامگاه فردوسی احتیاج به نوسازی و تعمیرات اساسی پیدا کرد، چون بنای آرامگاه نشست داشت و روز به روز فرو می‌رفت. اکنون علاوه بر بازسازی و تعمیرات اساسی در محل آرامگاه محوطه‌ای به وسعت ۹۰۰ متر مربع ساخته شده که در آن موزه‌ای برای آرامگاه احداث شده است. ساختمان فعلی آرامگاه محکم و استوار روی پایه‌های سنگی قبلی بنا گردیده است. در تعمیرات اساسی سعی شده است جای سنگ‌ها و کاشی‌کاری‌ها و نقوش و خطوط جالب توجهی که بر این بنا نقش بسته عوض نشود. علاوه بر ساختمان جدید آرامگاه فردوسی محوطه آرامگاه که ۲۵ هزار متر مربع بود به دو برابر یعنی ۵۰ هزار متر مربع وسعت

قهرمانی ایران در جام ملت‌های آسیا

فریادی از امجدیه

داور: س.ح. واز از هند کمک‌داوران: ناتاراجان و باجارجی از هند بازیکنان تیم ایران: عزیز اصلی (دروازه بان)، حسن حبیبی (کاپیتان) مهرباب شاه‌رخ، مصطفی عرب، جعفر کاشانی، حسن حسین فرزانی، پرویز قلیچ‌خانی، اکبر افتخاری، اصغر شرفی (همایون بهزادی)، حسین کلاهی، فریبرز اسماعیلی

فریادی از امجدیه، «بچه‌ها متشکریم... بچه‌ها متشکریم...» این فریاد شادی و سپاس در پایان مسابقه فوتبال ایران و اسرائیل و قهرمانی ایران در جام ملت‌های آسیا بود که در استادبوم امجدیه طنین‌انداز شد و چنان شور و هیجانی با خود داشت که به سرعت برق و باد، سراسر پایتخت را فرا گرفت و از طریق شبکه رادیو و تلویزیون در اقصی نقاط کشور طنین افکند... فریاد پیروزی و موج شادی و هیجان تا ساعت‌ها پس از پایان مسابقه ادامه داشت. مجله تهران‌منصور- سه‌شنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۴۷

۹ شهریور

زلزله ۷/۸ ریشتری که به مدت ۴ دقیقه شرق استان خراسان را لرزاند، صدها روستا را از بین برد و ده هزار نفر را به کام مرگ فرستاد.

۲۴ شهریور

مطالعات ساخت فرودگاه جدید یک میلیارد تومانی تهران که قرار است در ۴۰ کیلومتری تهران در جاده قم بنا شود (فرودگاه امام خمینی فعلی) آغاز شد.

۱۶ شهریور

شاهراه کرمان- بندرعباس به عنوان یکی از مسیرهای تجاری جدید کشور، افتتاح شد.

۲۷ شهریور

امریکا اولین دسته از هواپیماهای جنگی فانتوم را به نیروی هوایی ایران تحویل داد.

۱۵ خرداد

تونل بزرگ قافلاتکوه در سر راه شوشه تهران به تبریز، به طول ۱۱۰۰ متر و عرض ۱۰ متر افتتاح شد.

۲۶ تیر

به دنبال وقوع کودتای بعثی‌ها در عراق (حسن البکر علیه‌الحین عارف)، ارتش ایران به حال آماده باش درآمد و مرزهای دو کشور بسته شد. دولت ایران حکومت کودتا را ۵ روز بعد به رسمیت شناخت.

۱۰ تیر

ایران معاهده عدم تکثیر تسلیحات هسته‌ای (ان پی تی) را امضا کرد.

۵ مرداد

تیمور بختیار در دادگاه نظامی لبنان به جرم حمل سلاح به ۹ ماه زندان محکوم شد.

روز شمار

گردآوری: محمدگرشاسبی

۱۰ فروردین

وزارت اقتصاد از کشف معادن عظیم اورانیوم، مس و آهن در کشور خبر داد.

۱۶ فروردین

در اولین شهرآورد پرسپولیس و تاج دو تیم به تساوی بدون گل رضایت دادند.

۲۹ فروردین

منوچهر آزمون به ریاست خبرگزاری پارس منصوب شد. وی پیش از این معاونت سیاسی سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران را برعهده داشت.

۲۳ فروردین

سلطان حسن دوم پادشاه مراکش وارد تهران شد.

۱۳ فروردین

الکسی کاسیگین نخست‌وزیر شوروی برای مذاکره با مقامات ایران درباره مناسبات دو کشور وارد تهران شد. وی با هیات همراه راهی اصفهان شدند و از کارخانه ذوب آهن و آثار تاریخی این شهر بازدید کردند.

شماره ۱۳۴۷
۱۹۶۸

۱۳۴۷
۱۹۶۸